

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 8 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sunt a se adresa la:

Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înșapoață.

INSETIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmonde — și timbru de 30 cr. pentru
înșe căre publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 16 Maiu

Sesiunea a doua a dietei ungurești s'a terminat luni; a treia și cea din urmă în periodul de față se va începe în 27 Septembrie n. a. c.

În ședința de luni președintul casei deputaților a comunicat, că legea privitoare la scoalele medie, ca articol de lege 30, este sănătăționată de Maj. Sa.

Situatiunea de pe câmpul de luptă din Asia e pentru francezi serioasă. Ministrul francez a telegrafat comandanțelui din Cochinchina, că „Francia își va răsuna pe fiii săi căduți. Acum nu mai e vorba numai de navegația pe fluviul „roșu” de desastrelor francezilor în Tonking și de un protectorat mărginit asupra Annamului, ci de onoarea armelor franceze. Republica nu va lipsi a încerca spre scopul acesta toate sfârșările posibile.

Situatiunea e serioasă, ea va deveni însemnată, dacă China va intra în adevăr în acțiune. China de așa se deosebesce de China din anii 50 și 60. Armata e însemnată și bineorganizată prin instructori europeni, fiind provădută cu armele cele mai noi. China dispune și de o armată maritimă considerabilă. Nu e lucru ușor a purta resboiu cu un imperiu, care numără 430 milioane de locuitori; aceasta cu atât mai vîrtoasă, cu cât operațiunile au și se vîrtoase pe teritoriu încă prea puțin cunoscut. Mai vîrtoasă chestiunile cu Madagascarul și Congo. Conducătorii republicei au deci cuvîntul a fi circumspecti în Europa.

Din Paris se telegrafează asupra cestuienei „Tonking” următorul dialog interesant: Ambasadorul chinez de aici s'a exprimat către un diplomat francez în următorul mod: Ambasadorul chinez n'a fost provocat a părăsi Parisul. Depeșele din urmă nu dovedesc alterarea referințelor. China priveste în Tonching un stat vasal. Francia ar fi trebuit să proceadă pe cale diplomatică și nu cu puterea armelor. Chiba e necesită a veni așa în ajutorul „Tonching-ului”. Situația e grea. De altcum e a se aștepta sosirea delegatului francez, Tricou în Peking. China e așa în stare a întreprinde răsboiul. Arsenalele sunt în stare bună. Trupele chineze de așa pot rezista oricarei invaziuni, armata nu mai e desorganizată ca la anul 1860. Miliția numită „Pavillons noirs” nu sunt gloate nedisciplinate ci soldați regulați plătiți de Tûduc.

La întrebarea diplomatului „procedura Franciei e așa dară aproape un „casus belli”

a reșpons ambasadorul francez. „În Tonching, ca și într'alt loc, se respinge forța prin forță. Fluviul „roșu” stă la dispoziția comerciului tuturor națiunilor. Reclamațiunile franceze nu pot avea mai multă îndreptățire ca reclamațiunile celorlalte puteri.”

Desbaterea asupra projectului de lege pentru scoalele secundare în casa magnaților.

(Urmare.)

Arnold Ipolyi (episcop rom. cat. din Neusohl): Față cu projectul din discuție trebuie subordonate interesele particulare intereselor generale ale statului. În puterea principiului acestuia primesc vorbitorii projectul după tecstarea propusă de comisie, și rezervă însă dreptul, de a propune ici coele unele emendări. Dinsul primesc projectul, nu doar că ar fi favoritor pentru catolici, ci și cu toate că în multe privințe nu e favoritor pentru catolici. Vorbitorii amintesc meritele bisericii rom. cat. față cu învățămîntul în Ungaria.

Condiția fundamentală a acțiunii și cooperării sale în direcția aceasta a fost în totdeauna asigurarea principiului moral-religios în scoala și în educație. Condiția aceasta a zăcut în interesul eminent al statului și nici de cum în interesul privat. Vorbitorii promite a se mărgini în vorbirea sa esclusiv la momentul acesta religios moral. În privința aceasta ne-a legat projectul mănuile. Între obiectele de învățămînt, enumereate în proiect, religiunea ocupă, ce e drept, locul prim, în practică stă însă religiunea în coadă. Celorlalte obiecte de învățămînt se consacră pe septembăne câte 5–6 ore, singur religiunei numai o oară. Învățămîntul religios are așa dară o oară la dispoziție, instrucția din celelalte 30 ore poate fi și fără religiune. Oara aceasta una e prea puțin; învățămîntul religios în scoalele secundare nu va isbuti. Vorbitorii citează aici disa lui Thiers: „Pentru asigurarea unui stat e mai de lipsă catechismul mic, decât poliția cea mai bine organizată.”

Vorbitorii se provoacă la raportul asupra învățămîntului poporului din capitală, apărut de curând. În raportul acesta se dîce, că instrucția religioasă nesuficientă poartă în deosebi vină la decădere scoalelor din capitală. Nu destul, că e nesuficientă oara unică prescrisă pentru învățămîntul religios, scoalele catolice sunt espuse grătie altora și în privința spiritului, în care au și propune celelalte obiecte de învățămînt. Mulți dintre profesorii îmbuiați de învățăturile eretice mo-

derne umplu de venin înima tinerimii. Reul acesta se poate curma numai prin învățămîntul religios. Catolicii se mulțăesc cu influența asupra învățămîntului religios - moral.

E de dorit înființarea unei autorități suprême religioase; vorbitorul se alătură în privința aceasta la voința exprimată de arhiepiscopul din Calocea.

Măsura aceasta nu se poate executa, dic unii, fiindcă biserică catolică n'are autonomie. Aserția aceasta e necorectă. Si biserică catolică își are de secoli autonomia sa; numai forma autonomiei e alta, ca la protestanți. Protestanții au în Ungaria o constituție presbiterală, catolicii una episcopală, sau mai bine dis ierarhică. E întrebarea, care dintre acestea e mai avantajoasă pentru stat? Aici de altcum nu e vorba de autonomie bisericescă, ci de autonomie scolară.

Vorbitorul se declară nemulțămit cu numirea scoalelor secundare, ce occură în §. 71 al proiectului, căci acolo o mare parte a scoalelor catolice nu se amintesc ca scoale catolice, ci ca scoale „de sub conducerea ministrului”. Scoalele secundare catolice s'au înființat de către episcopi și domni catolici; s'au condus de guvern fiind că guvernul era catolic. Acum după ce în decursul timpului s'au desvoltat referințele intr'acolo, incă guvernul nu mai este esclusiv catolic, și religiunea catolică nu mai este religiune de stat, nu se poate pretinde dela catolici, să abdică la drepturile și influența lor asupra scoalelor proprii.

Escoala Sa, din parte-mi prea onoratul domn ministru-președinte, a citat eri în privința averei mai mari a unei corporații o disă de a le lui Disraeli. Avea mai mare sau mai mică nu poate altera dreptul egal al bisericilor în privința scoalelor proprii. Avea mai mare au oferit până acum și drepturi mai mari. Pe temeiul acesta se basează și așa înca instituția virilisticilor și în parte mare și dreptul sederei în casa magnaților. Egala îndreptățire poate fi pretinsă din partea liberalismului, singur comunismul poate postula, ca mărginirea sau detragerea averei să ofere drepturi mai mari. (Mișcare.) Aceasta ar avea pentru stat și pentru societate urmări mai rele ca pentru biserică. Dacă bărbați conservativi ca Disraeli propagă astfel de principii, apoi să nu ne prindă mirarea, că temeiurile statelor și ale societății încep a se clăti. (Mișcare.) Mai curând aprețiez apoi aceea, ce a dis în urmă Escoala Sa, ca bărbat escelent de stat, că adepă: și dênsul doresce susținerea stării actuale a averei. (Ilaritate.)

FOITA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Urmare.)

— „Goffredi, îmi reșpunse el, lăsând vîrful spadei înjos, eu nu vreau să mă bat și nici nu mă voi bate. Eu sunt prea sigur că te ucid, și în adevăr, aceasta ar fi o pagubă, căci tu esci un bărbat prea bun. Tu m'ai putut ucide și n'ai făcut-o! Să sim amici!

— „Incredîndu-mă fără dușmanie, eu tocmai voiam să-i string mâna, ce mi-o prezintă, pre cînd el îmi dădu repede și îndemnătate, cu mâna stângă, o lovitură de stilet către grumăzi. Eu m'am ferit de armă, care a luncat și m'a rănit la umăr. Vîdînd aceasta, eu n'am mai știut de înfrînare, am atacat cu furie pe ticălosul acela și l'am silit să se apere. Armele noastre erau egale, dară el avea față cu mine avântăgiul unei deșterități și unei practici, de care eu nici de cum nu dispuneam. Cum a fost, cum nu, destul că eu l'am intins mort la picioarele mele. El a căzut cu spada în mâna, fără a mai dice un cuvînt, însă, cu un suris infernal pe buze. De afară bătea cineva vehement la ușă și se încerca a sparge. El credea doară că vine momentul răsburării. Eu, sleit de obosale și de emoție, simteam că sunt perdit, fie că asasinii s'au tredit din amețeală sau că au trimis săbirii să mă prindă. Eu mi-am recules toate puterile ce-mi remaseră, și am sărit pe fereastră, într'o adâncime de vr'o două-zeci de urme; fără a mă lovi greu, am ajuns pe pardoseala curții, și, stringîndu-mi haina pe trup, ca să nu lase

sâangele, ce curgea de pe umărul meu, urme, am fugit că m'au putut duce picioarele.

„Bine că am putut ajunge la câmp. Afacerea mea era din cele mai rele, fiindcă s'a petrecut fără martori. Si ce folos, altcum, că eram în drept, că purtarea mea a fost legitimă și chiar generoasă, că protivnicul meu a fost un scelerat laș? El a aparținut unei familii din cele dintâi a regatului, și sfânta înquisiție n'ar fi făcut mult sgomot cu un biet ca mine.

„În noaptea cea dintâi am aflat adăpost, în coliba unui pescar; dară n'aveam nici un ban la mine să plătesc ospitalitatea periculoasă, ce o reclamase. Altcum vestimentele mele sdrențuite și măngâite de sânge nu-mi mai permitneau să mă arătă pe afară. Am suferit mult de rana mea — și nu sciam dacă era grea sau nu. Eu mă simteam slab și sciam bine că toată poliția regatului era deja în mișcare pentru a mă aresta. Zăcînd pe o rogojînă slabă, în podul unei colibe, plângeam amar, nu de soarta mea, căci slăbiciunea aceasta nu mi-o așa fi permis, ci de perderea așa fără de veste și definitivă a bunului meu cardinal și a amabilului meu elev. Eu simteam că și iubisem, și am blăstîmat soarta ce m'a dus într'acolo, de am pătat casa, în care am fost primit, cu atâtă incredere și blândeță.

„Dară nu era vorba de plâns, ci de fugă. Am

„Indignația îmi dădu în momentul acela puterii groaznice. Eu m'am luptat așa de strajnic cu bandiții mei, incă în puține clipe erau amândoi la pămînt. Apoi, fără a mai avea grige lor, m'am repeștit asupra lui Marco, care voia să se retragă, vîdînd întreprinderea sa nereușită. Eu l'am strivit de poartă și i-am smuls spada, care o trase ca să se aperă.

— „Miserabile! i-am dis, eu nu vreau să te ucid; dară te vei bate cu mine, și pe loc!

„Marco era slab și fragil. Eu l'am silit și treptele înaintea mea, l'am impins în cameră și am incuiat ușa de două ori; mi-am luat spada mea și dându-i pe a sa, i-am dis:

— „Acum, apără-te; vezi bine, că ai să te bați uneori și cu un om de nimică!

Vorbitorul reflectează la vorbirea de eri a bătronului Vay și declară, că recunoasce tractatele de pace și legile religioare, la cari se provoacă protestanții, fiindcă acele vorbesc și pentru catolici. Împreguiurarea, că prin legile acelea s'au dat protestanților unele legi, dovedesce, că catolici s'au bucurat de drepturi și că cu atât mai vîrtoș sunt îndreptăți a preținđe drepturi egale. Catolici nu cer drepturi mai mari sau prerogative, ei pretind a nu fi impedeđați în conducerea învățămîntului moral-religios și a educađunei moral-religioase în scoalele lor; aceasta o prețind în interesul statului și al bisericiei. Vorbitorul primesc proiectul în general. (Aplause.)

Ministrul de culte și instrucđiune publică Trefort: Înaltă casă! Imi permit a lua cuvîntul pentru a da ocasiune acelor domni vorbitori, cari vor vorbi după mine să reflecteze la observările, ce le voi face, ca să nu se poată dice, că ministrul vorbesc numai, după ce numai vorbesc nimenea după ei.

După ce te ocupi atâtă timp cu o afacere, cu un proiect, precum ne am ocupat cu proiectul de fađă, repetările devin inevitabile, cu atât mai vîrtoș, căci după convingerea mea, virtutea numită latinesc "veritas" nu poate avea decât un singur termin și se poate valora și fără frase.

Eu sunt deci necesitat să repeđesc aceea, ce am dîs de atâtea ori: sciu apređia punctul de mâncere al reprezentanđilor bisericiei catolice, precum și punctul de vedere, din care purced onorađii reprezentanđii ai celorlalte biserici și confesiuni fađă cu acest proiect, înțeleg deosebirea vederilor lor de ale mele și expresiunea temerilor lor. Aici s'a dat însă expresiune unor doctrine, în privinđa căror nu pot primi nici un fel de solidaritate, de aceea fie-mi permis să fac și eu unele observări din punctul de vedere opus, făcînd o scurtă reprivire asupra celor dise până acum.

Cu unul din onorađii vorbitori de eri, cu Esclenđia Sa, episcopul Schlauch din Satu-mare, nu am de gînd a mă demite la polemice. Dînsul a accentuat temerile sale, a scută căuta și și astă deslegarea greuătăilor privitoare la scoalele catolice. Vorbitorul a aflat deslegarea în drepturile coroanei și în referinđa dintre biserică și stat. În privinđa cestei din urmă are tot dreptul Esclenđia Sa susținînd, că referenđa aceasta nu-i bine a o altera cu ușurinđă. (Aplause.) Eu cred că vederile acestea au multămit pe vorbitor și că enunđiunea va exercita chiar și asupra spiritelor celor mai catolice o influenđă liniștitore.

Esclenđia Sa, Archeppul din Erlau, a desfășurat cu multă cunoștinđă de causă și cu iubire întrebarea învățămîntului special în scoalele secundare. Dic cu iubire și mă învoesc în multe puncte cu cele dîse de Esclenđia Sa. Recunosc și eu însemnătatea scoalelor secundare. Dl archiepiscop a atribuit însă afacerei prea mare momentuoșitate, poate tocmai din iubirea, cu care o a desfășurat. Învățămîntul secundar are chemarea, numai de a pregăti pe tinerime pentru învățămîntul mai înalt și nu a o cresce pentru viađă. De aceea a fost Esclenđia Sa încătă în rătăcire susținînd, că isvorul tuturor relelor noastre sociale este defectuoasa organizađiune a scoalelor secundare.

Nu-i acesta isvorul, căci, dacă căutăm împrejur dâm de factori, cari exercitează asupra societăđii o influenđă foarte rea fără ca acești factori să stea în vre-o legătură cu scoalele secundare. Esclenđia Sa s'a

provocat la statistica criminală la statistica alienađilor și la esperinđele referitoare la acestea. Analisând statistica criminală vom afla că isvorul celor mai multe crimi este în sciinđă ear nu sciinđă. (Aşa e!) Din analisarea statisticăi alienađilor rezultă că cei mai mulți oameni devin alienađi din o prea mare speculađiune, ear nu din învățătură. (Aşa e!) Dar să numim copilul pe nume! Domnul archeepiscop are în vedere îngreunarea prește măsură a elevilor!

Eu m'am cugetat mult asupra ei cu cei mai esclenđi bărbăti de specialitate, căci fađă cu întrebarea aceasta nu e de ajuns sfatul bun — fie negađiunea sau critica cătă de justificată. Recunosc și eu scădere impreună cu îngreunarea prește măsură, întreb însă: care obiect de învățămînt, din cele înșirate în §-ul 3, s'ar putea lăsa afară?

Archiepiscopul Samassa: Se cere numai o împărtăđire bună!

Ministrul de culte și instrucđiune Trefort: Moralul și religiunea? (Mai multe voci în dreapta; Aceasta nu o cere nimenea!) Eu pun pe acestea aceleși pond ca și înaltul cler. Studiile clasice? (Mai multe voci: Limba elină!) Nici aceasta nu poate ră-mâne afară!

Am fi ajuns la sciinđele naturale, la așa numite reale. Pe timpul nostru se învățau acestea numai în clasele superioare. Se pot lăsa ele oare afară din planul gimnasiilor ađi, când sciinđele naturale joacă un rol atât de mare în lume?

Vedem așa dară, că nu se poate șterge nici un obiect de învățămînt. Ajutorul trebuie căutat în altă parte. Conducerea învățămîntului să fie bună, armonică. Tactic profesorului și măsura cuviincioasă a materialului sunt normative. Succesul instrucđiunei depinde mai departe dela profesori și dela atmosferă morală, în care trăesc.

Esclenđia Sa, archeepiscopul din Erlau, a avut drept accentuând că și educađiunea e chemarea gimnasiului.

Dînsul se plângă asupra patronatelor de alcum foarte onorabile, cari infundă în clasele lor căte 100—200 copii și nu se arată aplecate, a înșină clase paralele. Fađă cu o astfel de multă nu se poate realiza chemarea educađiunei.

Eminenđia Sa, archeepiscopul din Calocea a dat în colori mai vii expresiune temerilor sale. După părerea sa, catolicii n'au nici un fel de influenđă asupra scoalelor. Sub conducerea guvernului, respective a ministrului de instrucđiune, se află și scoale de acele, asupra căror are influenđă și legislativa. Catolicii nu sunt eschiși dela legislativă. Influenđă lor în casa de sus și de jos e foarte mare: ei sunt în majoritate în comisiunea pentru instrucđiune. În consiliul de instrucđiune e bine reprezentat elementul catolic și mă ţin fericit, că Esclenđia Sa, episcopul din Neusohl, a fost la timpul său atât de bun, și a primit presidu.

Temerile acestea se refer firesc la scoalele curăt catolice de sub conducerea ministrului.

Sunt mai multe feluri de scoale de acele, de cari a făcut Esc. Sa, episcopul din Neusohl, amintire. Sunt scoalele ordinelor de învățămînt. Cine denumește pre profesorii acestor scoale? un drept deștul de esenđial. Care e autoritatea disciplinară? ear un drept esenđial impreună cu influenđă. Scoalele acestea dispun de bani, de scoală: tot asemenea și scoalele susținute de episcopi și de cardinali.

Organizađiunea autonomică a scoalelor catolice din Transilvania se susține prin project. Mai sunt

scoalele susținute din fondul de instrucđiune. Asupra scoalelor acestora nu exercită catolici influenđă directă. Acestea stau sub conducerea guvernului, fiindcă fondul de studii e fondul țărei, cu toate că e prenotat pentru catolici. Afacerea aceasta ar trebui clarificată prin o lege specială. N'am de altcum nimic în contra instituirei unei autorităđi supreme de scoale pentru scoalele acestea.

Cardinalul Haynald: Cu atributele recerute!

Ministrul Trefort: Eri am audit pe Esclenđia Sa d. archeepiscop din Erlau dicend, că devenind proiectul lege, el dă ministrului o putere discređionară. Eu nu sunt amicul puterii discređionare: lucrul aduce cu sine, ca să se de ministrului o putere, căci planul de învățămînt și organizađiunea detăiată a scoalei nu se pot primi în lege.

Eu nu sunt birocrat, ci reprezentant al statului. Voiu consulta pe bărbăti de specialitate și cu toată divergenđa lor vom da totuđi de puncte, în cari ne vom uni.

Cardinalul Haynald: Le vom și afla, numai să le căutăm!

Ministrul Trefort: Resultatul va fi bogat, dacă reprezentanđii bisericiei catolice și ai celorlalte confesiuni vor merge serioși mănu în mănu cu statul pe terenul învățămîntului public. În urma acestora rog înalta casă să binevoească a primi proiectul de bază pentru desbaterea specială. (Aprobare viuă.)

(Va urma.)

Corespondenđe particolare ale „Telegrafului Roman“.

Tîrnava mică, 13/25 Maiu, 1883. Domnule Redactor! Toată lumea românească se mișcă, numai noi Tîrnăvenii dormim somnul cel dulce, sau, după cum ar dice cel dela „Gazeta Transilvanie“: „durmim sub prun“. Si dicerea aceasta fađă cu noi s'ar putea sustină, căci pruni avem din mila Domnului, și tot din mila Domnului prunii au frunze, și dacă n'ar ploua fără întrerupere, ar fi soare, și atunci prunii ar avea umbră. Altcum stăm însă noi.

Bătuđi și de Dumneșeu și de sfinđi, trăim tot cu căciula în mănu. Si dacă sistemul actual a produs fructe în direcđiunea croită cu sistem propriu de înalta oblađuire, apoi în ținutul Tîrnavei noastre se pot căli cu succesul.

Sûntem sérăciți până la os — disa poporului. De vre-o imbunătăđire doamne feresce. Contribuđiunile cele imense cresc în măsură, cu care sérăcesc bietul popor. Vre-o căti-va speculanđi fără inimă esploatează nemernicia țaranului adus la sapă de lemn.

Domnule Redactor! Mi aduc aminte de starea Tîrnăvenilor nostri înainte de pactul dualistic. Si când fac paralela între anii premergători celui amintit și între starea actuală a țaranului, mă iau fiori de moarte. Încă 10 ani sub asemenea părintească îngrijire și suntem perduđi cu deseveřire.

Cu toate acestea poporul nostru și în misera stare de astădi și au conservat spiritul vioiu și buna disposiđie. Si dînsul a ajuns la convingerea că toate retelele provin dela sistemul ticălos actual. Nu arare ori audî pe bîtrâni dicend, că de când suntem sub domnia ungurească, s'au schimbă și vremile. Eu încă nu suntem de eri de alaltări, și însumi recunosc adevărul experimentat de poporul nostru.

Comuna noastră este situată pe șesul Tîrnavei. S'ar crede că este scutită de esundări mai pericu-

și gădit se caut pe micul evreu, care pretindea a cunoasce părinđii mei sau amicii misterioși, care veghiau asupra mea sau care i-au dat lui mandatul a mă ocroti. Îmi uităsem a-ti spune, că evreul acela tocmai era aședat în Neapole, și că adeseori l'am întîlnit; dară, a mă reîntoarce în oraș îmi părea prea periculos: și cu o scrisoare, adresată evreului m'aș fi putut trada. Am renunđat dară la toate aceste.

„Nu o să-ți istoresc cu deamđuntul aventurile ce le-am petrecut fugind din teritorul Neapolei. Mi-a suces a schimba vestimentele mele sdrenđuite, cu altele, mai puđin compromîtoare. Cu greu găseam ceva de mâncare; populađiunea, sciind că să urmăreșce ucigađul unei persoane nobile, se ferea de un necunoscut fără mijloace, și dacă n'ar fi fost femeile, care în toate țările sunt mai curagioase și mai umane decât noi, eu aș fi murit de foame și de friguri.

„Rana mă silea adesea a mă sălășlui în unghiurile cele mai deșerte, care le puteam afla, și de multe ori aveam perspectiva, a rîmână acolo, lipsit de ori și ce căutare, nefind în stare a mă scula, și a-mi continua drumul. Ei bine, domnule Goefle, credi Dta că, în situađiunea aceea desperată, eu simțeam uneori un fel de bucurie, ca și când aș fi gustat incepăt libertăđii mele recăștigate? Aerul, mișcarea, aspectul câmpurilor, peste a căror orizoane ne-

mărginile puteam spera a trece, toate aceste, chiar și culcușul meu vîrtoș de pe stâncă îmi amintea projectele și aspirađiile din vremea precănd trăiam în realitate.

„În sfîrđit m'am apropiat, fără accident, de frontieră Statului papal, și, fiindcă n'am mers pe drumul spre Roma, ci lam încungjurat prin munți, aveam cuvîntul a crede, că n'am fost observat și urmărit de nici un spion. Eu m'am oprit într'un sat, să mă vînd marfa, căci, am să-ți spun că sfîndu-mă a cer și și simțindu-mă așa iritat prin ideile refuze, până ce eram să bat oamenii, cari mă scoteau brutal din casele lor, eu m'am hotărît a mă face negustor...

— Negustor, de ce dîse dl Goefle, de oare ce n'aveai nici o para?

— Fără îndoelă: dară eu aveam în momentul, când am fugit, un briceag la mine și acesta s'a facut nutritorul meu. Deși nu mă ocupasem nici când cu sculptura, eu sciam bine legile desemnului, și găsind într'una din dîle pe cale, o stâncă foarte albă și moale, am luat vr'o căteva fragmente, le am netezit pe loc, și apoi am tăiat din ele în momente de odihnă figuri de madone și de ăngerađi, de mărimice unui deget. Peatra sau mai bine dîs, creta aceasta, fiind foarte usoară, puteam duce vr'o cinci deci din micile aceste obiecte cu mine, care le vin-deam trecînd pe la arândași și pe la casele țărănilor

cu cinci sau șese baioci piesă. Ele aveau de sigur valoarea aceasta, și eu aveam pâne. „Reeșind cu industria aceasta, două dîle eu am sperat a-mi vinde tot depositul într'o dî de tîrg, în satul, în care mă așlam; însă de oare ce aveam puđini cumpărätori din cauđa concurenđei ce-mi făcea un Piemontez, care purta un stalagiu mare cu figuri de ghise turнат, mi-a pleznit prin minte a mă aședa pe pămînt și a-mi prelucra peatra cu briceagul în fađă populađiei, în curînd adunate în giurul meu. De aci încolo am avut succesul cel mai mare. Repede și doară și simplicitatea lucrării mele, încântă împrejurimea. Acești oameni buni, în deosebi femeile și copiii își exprimau mirarea și plăcerea lor, de imi făcură din Piemontez, rival jalus și iritat. Acesta s'a adresat de mai multe ori cu grobianităđi cătră mine, fără ca eu să perd răbdarea. Eu vedeam bine că el cauđă ceartă spre a mă face să plec, dară eu m'am multămit al batjocorî dicendu-i să facă și el stațuete de aceste, și să arete talentele sale societăđii. Pentru aceasta fui tare aplaudat. În Italia poporul cel mai de rînd iubesce tot ce seamănă a artă. Concurenđul meu fu batjocorit și tratat drept mađină stupidă, precănd mie mi se atribuia cu mare sgomot titulul de artist.

(Va urma.)

loase. Cu toate acestea ea a fost pusă la grea cercare. În 5/17 Maiu s'a descărcat spre pădurea deasupra satului o ploaie mare, ne mai pomenită din bătrâni, s'a umplut toate părăele cu apă, pe la meadă și au umplut comuna cu apă, spart'au garduri, edificii, tot ce a întîlnit în cale, și a făcut pagube nespuse. Oameni nu s-au periclitat, ne ajunge însă paguba materială.

Pe lângă toată ticalosia, în care ne aflăm, avem și momente de distractie. Este în apropierea noastră o comună locuită în mare majoritate de unguri. Si încă ce felu de unguri! Adăpați în preponderanță cu ideile Kossuthianului „Ellenzék“ din Cluj, și fricoși preste măsură, trăesc în halucinaționi și văd numai români cu armele în mâna dinaintea ochilor lor. Așa mi se spuse dilele treceute că românii de prete munți voesc să treacă la noi, se înțelege cu ajutorul muscalului. Altcum nici că se poate. Eu în simplitatea mea de om dela sat am isbucnit în ris și am quis: de! cine scie ce este scris în cartea vieței.

Dinț'altele noi stăm rău cu ale noastre. Si mai ales cu scoalele. Constat numai faptul și nu voi scruta nici causele, din cari provine răul, nici măsura, în care ne bântuești. Causele pot fi multe și variate, o asemenea cauză ar putea dica cineva că este serăcia chiar. Încă odată mărturisesc că nu voi scruta causele. Constat însă că serăcia nu contribue într-o nimică. Si dacă e vorba să curmăm răul, dacă e vorba să ne salvăm scoalele trebuie să se facă investigație din partea inspecției noastre scolare supreme. Eu nu voi lăsa temeu pe rapoartele inspectorilor nostri districtuali, mai ales când sciu că sunt comune cari cu decile de ani n'au dat față cu domnul protopop, și cari au scoală de peatră și învățătoriu de lemn.

Asemenea stăm rău și cu bisericile. Ne măngăiem însă cu speranță în rezultatele ce aşteptăm dela esactorul introdus nu de mult și dela zelul, cu care lucră sinodul pentru asigurarea averilor bisericescii.

Stăm de tot rău însă în ce privesc organizația politică. Eu o spun franc fără săvârșire și nu voi fi de părere celor ce afirmă, că e mai bine să nu ne descoferim slăbiciunea ca dușmanii noștri să ne credă mai tari. Sunt popă românesc și am învățat din scripturi că recunoașterea păcatului e primul semn de îndreptare.

Pre la noi nu se scie de mai sunt sau ba români pe acest pămînt. Domn de român n'au văzut de nu scim când. Unde și unde căte un preot sărac se mai prenumără la „Telegraful Român“ ori „Gazeta Transilvaniei“ după cum adecăt respectivul e ortodox sau unit. Dic cei săraci, căci cei cu avuție nu și prăpădesc banii pe asemenea ciguri-miguri.

În toate oficiale avem tot unguri de soiu și de caracter. Nu e de mirat că stăm rău: avem administrație cam asiatică, după cum dicea un magnat de ungur în dieta tărei.

Și la acești ciorogari poporul nostru le ia căciula din o depărtare de $\frac{1}{2}$ chilometru și nu i mai slăbesce din: „Măria Ta!“

Așa stăm noi Ternavienii. Din timpurile feudaliștilor am adus cu noi drept ereditate umiliția, și umiliții suntem și acum. Umiliții, căci la noi străbate cu greu lumina. Ne vom lumina însă și noi pe lângă toate apăsările sistematice, căci credem în prudență conducătorilor noștri, și sperăm că înaltă stăpânire și va veni în ori dela sine și nu va aștepta să o aducem noi...

Deocamdată atâtă de pe Ternavă, ca să scie lumea că și noi mai trăim sub binecuvântata stăpânire a „sdrobitorului de naționalitate“ secondat de înțeleptul său ministru de culte și instrucție.

Ternoveanul.

Sântul Sinod.

Sâmbătă trecută s'a deschis la București săntul sinod. Reproducem discursul de deschidere al metropolitului-primat, fiindcă între alte părți de interes general discursul conține una, care ne privește și pe noi. Eată discursul:

Prea sântiți Frați! Si acum ca tot-deauna, cu ocazia deschiderii sesiunii de primăvară a Sântului Sinod, mă cred fericit astăndă-mă în mijlocul Frațiilor Voastre, a vă ura bună venire.

Sunt multe și felurite nevoie care privesc biserică Națională și organizarea ei; ne stă prin urmare un întins câmp de activitate. Mă cred dator însă, în interesul unității de vederi și de conlucrări spre același rezultat, a vă atrage atenționarea mai cu seamă asupra următoarelor cestiuni, a căror resolvare se așteaptă mai de mult timp și cu multă ardoare atât de cler precum și de credincioși în genere.

Trebue să punem o stavilă înmulțirei preste măsură a preoților, și în același timp să respondem

cerințelor timpului de a avea cler mai luminat obligeând pe seminariștii candidați de preoție să aibă un curs de învățătură măcar de șapte clase.

Trebue să luăm cuvenitele măsuri ca Projectul pentru imbunătățirea soartei materiale a Clerului, votat deja de Senat, să devină că mai neîntârziat o lege, care să creeze și să asigure bisericei, cel puțin pe viitor, o soartă mai bună.

Trebue să chibzuim asupra măsurilor ce ar fi de luat ca să inceteze o dată anarchia ce provoacă actualele Epitropii față cu chirierii respective; incăt biserica și să apropie așa și perde conștiința canonica de drepturile și datorii lor.

Trebue să grăbim cu revederea măcar a celor mai necesare dintre cărțile serviciului divin, spre a putea răspunde legitimelor acceptării de a se vedea editană cu caractere străbune, în anul acesta măcar Orolgiul. Dar fiind că odată cu schimbarea literelor au a se face, după cum scăi, și oare-care îndreptări în cuvinte și în construcție pentru redarea mai corectă a originalului, ear prin aceste îndreptări recunoște ca necesarie ar resulta o deosebire între cărțile bisericescii ce se vor întrebuința aci și între cele ale fratilor noștri din Bucovina și Transilvania și astfel ar fi ceta uniformitatea de până acum, la care trebuie se finem cu toții, — părerea noastră este, ca înainte de a da apărarea noastră pentru tipărire, să poftim și pe Prea sănătii noștri confrații de a și da părerea lor prin delegații, dacă și într-o cătă consimt și Frații lor la îndrepătrile propuse de comisiunea noastră ca astfel să se păstreze și pe viitor unitatea bisericei Române.

Publicând „România liberă“ acest discurs adaugem următoarea reflecție:

„La această propunere, în tot casul fericită, a P. S. Sale mitropolitului Primat, am observat un lucru. Dacă va intra în înțelegere cu biserică națională de peste munți pentru revisuirea cărților bisericescii, să nu între numai cu episcopii strict ortodocși ci și cu capii bisericei românescii greco-catolice căci revisia cărților bisericescii e o chestie de rit și nu de dogmă și este sciat că în ce privesc ritul biserica românească greco-catolică de peste munți este într-o toate aceeași cu a noastră.“

Încăt pentru episcopii gr. cat., avem bănuială, că dacă între dêni și va fi numai unul care să nu consimtă a avea amestec cu „schismaticii“, cum numesc ei pe frații lor, nu vor ceteza a participa la revisiunea cărților bisericescii. Aceasta ar fi și contra scopului de a fi așa numitul greco-catolicism numai o stare de transiție către papism. Clerul rom. cat. din Ungaria ar pune toate în mișcare îndată ce ar fi de contactul cu „schismaticii“ spre a para-liza împreună lucrarea.

Varietăți.

A. S. imp. Archiducele Albrecht a sosit aseara, aproape de șepte oare, și a tras la hotel „Neurahrer“ îndată după sosirea A. Sale, Escel. Sa archeepiscopul și metropolitul nostru Miron Romanul și membrii consistoriului și ai corpului profesorilor semi-nariului Andreian, din cler, au fost primiți spre binevenirea înaltului oaspe. După aceea a urmat clerul rom. cat. și alte autorități civile. — Localitățile publice sunt decorate cu flamuri — Alteța Sa imp. pleacă de seară mai departe.

* (Postal). Pentru stațiunea de magistru postal în comuna mare Oagna-Dejului, comitetul Solnoc-Dobâca, s'a deschis concurs. Pe lângă contract și cauțiune de 100 fl bani numerăți, emolumentele de care se va bucura obținătorul postului sunt 150 fl. salar, 40 fl. paușal de cancelarie și 180 fl. de transport. Pozițiunile au a se adresa la direcția reg. a postelor în Sibiu.

De asemenea se deschide concurs pentru stațiunea de magistru postal în De meniha, comitatul Mureș-Turda, pe lângă condițiunile de mai sus. Emolumentele aici sunt 120 fl. salar, 40 fl. paușal de cancelarie și 319 fl. paușal de transport.

* (Persecuții și fără sfîrșit). Din Zarand avem o corespondență mai lungă plină de întreprinderi, care, în alte impregurări, te ar face să rîdi cu hohot. Din corespondență se vede nătângia, cu care se caută sub toată cuciuta căte un român revoluționar. Până și inscripțiunile de prin locurile, unde oameni se ascund pentru neputințele trupesci, încă se fac obiect de persecuție. Obiectul cel adevărat al persecuției însă se vede a fi gimnasiul românesc din Brad, căruia dator maghiari pare a le fi venit poftă să stinge viața. Vom publica corespondența în următoarele numere.

* (Almanachul) societății „România Jună“ a ieșit de sub tipar și se află de vîndare la societate în Viena, VIII Lange Gasse Nr. 4 cu prețul de 2 fl. pentru Ungaria și 5 lei pentru România și străinătate, afară de porto (15 cr. pentru Austro-Ungaria și 70 de bani pentru România). Fără de a întinde

vorbă multă, carteace aceasta este un buchet foarte frumos de lucruri alese dela mai mulți aleși ai națiunii române pe câmpul literar; merită să fie pe masa fiecărui cărturar român.

* (Maialul junimea dela academia de drepturi) va fi în 6 Iunie n.

* (Esamen de stat la academia de drepturi din Sibiul) Dnul Nicolau Comșa, stud. jur. a IV s'a supus în Lunea trecută (28 Maiu st. n.) esamenului al doilea de stat cu succes foarte bun. Gratulăm junelui nostru pentru diligență cu atât mai mult, cu cătă dinșul s'a supus la acel esamen — ca nimenea altul din foștii studenți, de când există academia — înainte de termin, cu toate că în timpul din urmă îl copleșise o boală grea. Dorim să aibă mulți imitatori.

Societatea limbilor române.

Sedintă solemnă.

Societatea pentru studiul limbelor române a ținut Dumineca la Montpellier în marea sală a palatului de justiție, pusă cu grădiniță la dispoziția sa de d. prim-președinte Penchinat, ședință solemnă a concursului al patrulea filologic și literar. Cu mult mai înainte de oarele două, invitații societății și persoanele care aveau bilete respunseră la apelul organizatorilor acestei întruniri. D. primar al orașului Montpellier, d. prefect de Hérault, d. președinte al consiliului general precum și un mare număr de magistrați și de consiliari de curte, dnii decani ai facultăților de drept și de medicină, d. decan al facultății de științe, dnii directori al scoalei de farmacie și al scoalei de agricultură luaseră loc în giurul biroului, care era compus de dnii Ferdinand Castets, decan al facultății de științe și președinte al societății limbelor române; F. Mistral, președintele societății Felibrige; Arsène Darmesteter, profesor la facultatea de științe din Paris; C. Revillout, raportor al comisiunii de filologie; Paul-Jules Itier, raportor al comisiunii de prosă, și F. Donnadieu, vice-președinte al societății archiologice din Béziers, raportor al comisiunii de poesie.

Rar s'a văzut în orașul Montpellier un număr atât de mare de români și de felibrii. Să semnalăm în iudeala condeiului următoarele persoane: Alphonse Tavan, autorul din Amour e Plour; Auguste Fourès, din Castelnau-d'Orbieu; Camile Laforgue, președintele filialei din Languedoc; comitele de Toulouse-Lautrec, președintele filialei din Aquitaine și unul din cei patru-decii ai Academiei Jocurilor Florali; Achille Mir, din Carcassonne; Charles Britague, din Marsilia; Hippolyte Guillaibert, baronul de Meyronnet, din Saint-Marc; Charles de Gantelmi d'Ille și Charles Joret din Aix; baronul Charles de Pourtoulon, directorul lui „Revue du monde latin“; Naugnier, învățătul archeolog din Béziers; Joseph Durand de Gros, unul din filologii cei mai autorizați din meadă-di a Franciei; Justin Perpratz, din Perpignan Martin din Nîmes, necomparabilul dicționar al fabulelor lui Bigot, și Prax dia Alzoune, nu mai puțin de neîmitat ca și el în dicționarea unui roman carcasonean, curoscut în tot Languedocul de sus: „Lou Lutrin de Lader“ de Achille Mir.

Ședința s'a deschis printre discursuri foarte aplaudat al dlui Ferdinand Castets și s'a închis printre alt discurs, — acesta în provansal, — al dlui M. F. Mistral. Raporturile dlor Itier și Donnadieu au fost primeite cu cea mai mare favoare. Acela al dlui Charles Révillout era scris cu autoritatea cunoscută a tot ce ese din peana eminentului profesor. S'a constatat cu placere la cetirea acestui raport premiu de 5 sute franci acordat unui din cei mai renumiți filologi ai Italiei, d. Canello, profesor la universitatea din Padua D. Zeite de Vasconcellos, din Oporto (Portugalia), a obținut premiu de trei sute franci oferit de orașul Montpellier cele mai bune lucrări de limbistică scrisă de un filolog străin.

Să aplaudat foarte mult numele dlui LL. J. Piat, cancellar al consulatului Franciei la Bassorah (Turcia din Asia) cărui i s'a acordat două medalii de argint, una pentru o traducere provansală a Grădinei trandafirilor, de Saadi, vestitul poet-filosof al persiei, și alta pentru un Dictionar al limbii de meadă-di a Franciei, clasată după ordinea rădăcinilor.

Este un obicei general în toate întrunirile româniștilor sau felibrilor de a aduce cu sine sau de a trimite ca scusa în casă de nevenire, publicațiuni poetice și literare tipărite cu această ocazie. Astfel societatea limbilor române a mulțămînit vice-președintelui său onorar, d. Ernest Monaci, profesor la universitatea din Roma, pentru un frumos album eliotipic în folio, reproducând cele mai vechi tezute ale idiomerelor române din Franța meridională și Italia. D. Aguiloy Fuster, bibliotecar la universitatea din Barcelona, adresase căte o tipăritură în caractere gotice și cu ornamente roșii a operei Libre del ordre de cavaleria de Raymond Lulle, vestitul scolar maiorchin; președintele, vice președintele și secretarul filiei catalane a societății Felibrige. Dnii Louis Cutchet, Montserrat și Archs și Mathén y Forxelt au exprimat prin deosebi simțiminte poeților catalani și valancioni. Printre atențione delicate, ei făcuseră ca telegrama să fie contrasemnată de președintele Academiei regale din Barcelona; Academie acestui oraș, cei din Valence și din Girone s'au susținut către d-nii Castets și Camille Laforgue, că n'au pu-

tut unde se aflau a întreprinde călătoria literară la Montpelier.

Mai mulți români din Germania și Austro-Ungaria dñii Emile Lévy, din Fribourg; Karl Bartsch, din Heidelberg; Windelin Foerster, din Bonn; Stengel, din Marbourg; Schuchardt, din Gratz, au trămis scrisori de aderare și de părere de reu afirmând astfel rolul filologic pe care orașul nostru a scut sese creeze dela stabilirea societății limbilor române. D. abate Giuseppe Spera profesor la Cava dei Tiri, a scusat lipsa sea adresând membrilor congresului o poemă italiană: „Il Conte Verde” în care nareaază faptele mari ale celor dintâi duci ai Savoiei. Eminientele umanist a dedicat această operă regelui și reginei Italiei, și a rezervat antâile sale exemplare pentru aderinti la ceea ce el numea neesact, dar cu multă bună-voință cele de al doilea scriitori latini ale Languedocului.

Să semnalăm încă misiva unuia din cei mai buni poeti români din Engadine, d. Jean Mathis din Samaden, foarte frumoase și foarte elocințe scrisoare de aderare a episcopului din Montpellier. Sperăm că vom putea să reproducem. Acea a d-lui Michel Bréal, membru al institutului, ale cărui vechi simpatii pentru orașul Montpellier și studiile sale limbistice sunt cunoscute: a lui Lespy, care a tipărit un bogat dicționar al limbei vechi și moderne din Béarn, a lui Tamizay de Laroque: gloria amabilă și encyclopedică a eruditiei francesă și meridională, a lui abate Ferand, profesor la micul seminar din Cordeaux — un nume care are în curând să fie pus alături cu cele mai mari din Provence a lui abate Joseph Roux fericitul și deja poporul emul al abatului Ferand: a lui Morel sef de cabinet al ministrului instrucțiunii publice: a președintelui asociației de cursuri catalane, din Barcelona, etc.

Faptul însemnat al ședinței de Duminecă a fost citirea de d. comite de Toulouse-Lautree, a versurilor în limba franceză din secolul XVI, adresate de „M. S. Regina României” lui de Berluc-Perussis, din Aix în Provence.

Sunt fericiți a reproduce aci aceste strofe cari, prin delicateță, rara distincție și puritatea limbii, pot să fie lăudate de numele cele mai înalte ale literaturii noastre naționale.

Eacă traducerea francesă a versurilor provansale, pe cari d. de Berluc-Perussis le adresase Reginei României, în timpul scurtei sederi la Sestri Ponente, aproape de Genua, adeca la portile Italiei:

Nr. 47. [421] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii a treia de paroch clasa I. devenită vacanță în parochia dela biserică română ort. r. cu hramul S. Nicolae din prezbiteriul Brașovului, se scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs.

Emolumentele sunt:

1. Salar anual fics din cassa bisericiei 600 fl. v. a.
2. Relut de quartir din cassa bisericiei anual 150 fl. v. a.
3. Venitele stolari anual circa 450 fl. v. a.
4. Drept de pensiune după statutele existente.

Nota. În anul dintâi al funcției sale are parochul ales a se conforma §-lui 8. din regulamentul congresual pentru parochii din 1878.

Concurenții la acest post de paroch au se producă următoarele documente:

- a) Că sunt români de religia gr. orientală.
- b) Că au purtare morolă bună
- c) Că au absolvat gimoasiul și au depus esamenul de maturitate.

d) Că au absolvat cursul teologic la un institut teologic român gr. or.

e) Că au depus esamenul de calificare preotească.

Parochul ales este obligat a se conforma regulamentelor, instrucțiunilor și datinilor dela această biserică după dispozițiunile comitetului parochial.

Concurenții sunt obligați până la finirea terminului de concurs a se prezenta în biserică, a cânta și a tină o predică de probă.

Suplicele de concurs sunt a se ășterne la Domnul protopresbiter local Iosif Barac.

In conțelegeră cu domnul protopresbiter.

Brașov, 15 Maiu 1883.

Comitetul parochial:

David Almășanu m. p., președinte.

Nr. 79

CONCURS.

În urma decisiunii și a sentinței Prea Venerabilului Consistoriu Arhiepiscopal ddto. 10 Martie a. c. Nr. 434. B. se scrie al 2-lea concurs pentru vacanță stațiune preotească din Sibot (Alkenyér) de clasa a II-a cu termin de 30 de zile dela întâia publicare în jurnalul „Telegrafului Roman”.

Emolumentele sunt următoare:

1. Pămînt arătoriu „portiune canonica” de 15 jngere clasa I și II.
2. Din cassa alodială 200 fl. v. a. anual.
3. Dela 280 case căte una di de lucru.
4. Stola îndatinată.

Doritorii de a ocupa această stațiune preotească sunt poftiți să ascerce cererile lor în sensul statutului organic și al regulamentului pentru pa-

[422] 1—3

CONCURS.

rochii din 1878 la subscrisul în termenul sus indicat.

Orăștie, 16 Maiu, 1883.

In conțelegeră cu comitetul parochial.

Nicolau Popoviciu m. p., protopresbiter.

Nr. 62.

[417] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III Grind-Cristur în protopresbiteratul Turdei, se scrie concurs până la 7 Iunie st. v. a. c.

Emolumentele sunt:

Portiunea canonica pentru preot 13 jngere clasa I-ă intr'o masă, folosindu-o în tot anul; Dela 65 familii căte o felderă de cucuruz cu grăunț a 16 cupe; Tot dela acele familii căte o di de lucru; Venitele stolare obiceiuite și casa parochială.

Doritorii de a ocupa această pa-

rochie vor avea ași asternete petițiunile instruite conform statutului organic, și regulamentului pentru parochii la subscrisul oficiu protopresbiteral până la terminul amintit mai sus.

Agârbiciu (p. u. Gyéres) 1 Maiu 1883.

In conțelegeră cu comitetul parochial.

Simeon Pop Moldovan m. p., protopresbiter

Nr. 352—1883

[420] 1—2

Publicare de licitație.

În 23 Iunie a. c. stilul nou la 11 ore ante-meridiane se va înăuntră în cancelaria subscrisului comitet (Strada urezului Nr. 6) licitație minuindă pentru edificarea unei scoale elementare cu 4 clase la Tiohanul vechi, comitatul Făgărașului.

Aceasta se aduce la cunoștință publică cu adausul, că fie care licitanți e obligat a depune 5% a sumei de esclamare de 8734 fl. 96 cr. v. a.

Oferte în scris provădute cu vadiu se primesc până la începerea licitației.

Planul preliminarului și condițiunile de clădire se pot vedea în tot timpul în susunita cancelarie.

Sibiu în 28 Maiu 1883.

Comitetul administraiv de fondul scoalaștic al fostilor grădiniști din regimentul I. român.

Publicație.

Din partea subscrisului comitet parochial prin aceasta se aduce la cunoștință, precum că zidirea bisericii greco-orient. din Petrilla, comitatul Udeșoarei, cercul Jiu, a cărui preț de strigare, afară de lemnele necesare, e 11,300 fl. 74 cr. v. a. — în 26 Iunie 1883 st. n. pe lângă licitație verbală și oferte închise se va înăuntră licitație publică în comuna Petrila.

Ceea ce se aduce cu aceea observare la cunoștință că licitanții condițiunile de licitație și planul de zidire le pot vedea în terminul acesta ori și când în cancelaria notariatului cercual din Petrilla.

Petrilla în 25 Maiu 1883.

[419] 1—3 Comitetul parochial gr. or.

Dona Carmen Sylva.

(Acesta este pseudonimul Reginei României.)

În umbra luminată și dulcea pace, — acolo în grădinele lui Spinola, — sub liliacul vesel se ascund — geniul nobil și grația minunată.

Dar noi, aici, de vedere d-voastră, — Deamă am voi să ne săturăm. — Vedeți Provence, care susține după d-voastră! — Ah! atunci fi să cutindă cucerirea d-voastră aci!

Dela București până la Paris, — sunteți regină, sunteți împărată — unu popor mandu, sufletele înalte;

Și fără legi, fără soldați, — Carmen are ca subiect ce iubesc — Datoria, Idealul și Arta.

Porchères (Basses-Alpes), 9 Aprile 1883.

Eacă și răspunsul Reginei Românei trimis lui Berluc-Perussis:

Lors vous me faites, Chevalier,

Bien beau domaine!

Jamais n'y pourrai m'ennuyer,

Ni, dans un soupir, regretter

Mon sort de Reine!

De jolies fleurs me courouez;

De liens d'étoiles,

De fils de vierge m'entourez:

Mon preux, au soleil déroberez

Traine royale!

Mon col a d'arc-en-ciel un jet

De fleurs tremblantes;

Pour serviteurs, chardonnerets;

J'ai pour pages les feux-follets,

Lueurs dansantes!

De hautes âmes, est ma cour

Bien composée!

De chansons, pour dames d'atours,

De nobles preux, de troubadours,

Suis entourée!

De claires pensées est mon char,

Et, sous la voûte

Du ciel, le mien domaine est l'art,

Le beau, le devoir, et je pars

Et chante en route!

Mais lorsque dans vos près, vos toits

Mon regard plonge,

Je ressens soudain un effroi:

Mon âme a voyagé sans moi

Comme en un songe!

Mon royaume est trop grand, trop beau!

Dans la nature

Perdue, je ne suis qu'un oiseau

Caché, mon faible chant ne vaut

Qu'un doux murmure!

Elisabeth.

Villa Spinola, Sestri-Ponente, près Gênes (Italie), 12 Avril 1883.

Versurile dumii de Berluc Perussis și ale Reginei României au fost primele cu aplaște unanime. Tinera și învețata suv erau invitate de societatea limbilor române la solemnitatea dela 13 Maiu, dar s'a scusat prin deșeuri următoare, care a fost citată de d. F. Castets:

Roque-Ferrier, secretar al societății limbilor române, Montpellier:

„Maiestatea Sa Regina României mă însărcinează să exprim Societății limbilor române și Societății Felibrige, viile sale păreri de rău că nu poate să vină la Montpellier pentru a asista la celebrarea Jocurilor Florali ale Langue-docului.”

M. Obedenaru

prim secretar al legației României pe lângă regele Italiei la Roma.

„Românul” după „Messager du Midi”

Loterie.

Mercuri în 29 Maiu 1883.

Sibiu : 17 75 1 65 35

Bursa de Viena și Pesta.

Din 26 Maiu n. 1883.

Viena B-pestă

Renta de aur ung. de 6%	120.35	120.30
Renta de aur ung. de 4%	88.65	88.55
Renta ung. de hârtie	86.95	86.85